INFORMATION OM MEDLING I DOMSTOL VID HOVRÄTTEN

En rättegång är ofta inte det bästa sättet att lösa tvister. Medling är ett alternativ till rättegång även i hovrätten för sådana tvistemål och ansökningsärenden som tingsrätten har avgjort och där förlikning är tillåten. Syftet med medling är att hjälpa parterna att hitta en lösning på sin tvist som båda kan acceptera. Ett medlingsavgörande kan baseras mer på rimlighetsaspekter än på tillämpning av lag. Man har fått goda erfarenheter av medling när parterna har hittat en sådan uppgörelse som båda parterna har kunnat förbinda sig till.

Förfarandet regleras närmare i lagen om medling i tvistemål och stadfästelse av förlikning i allmänna domstolar (394/2011). Medling kan inledas om alla parter i tvisten önskar det. Hovrätten kallar parterna till ett medlingssammanträde.

Fördelar med medling

Medling är ett sätt att hantera riskerna med en rättegång, särskilt i de frågor som ska avgöras vid huvudförhandling där hovrätten bedömer den bevisning som lagts fram där på nytt och avgör saken på basis av den. Bevisningen i hovrätten är inte nödvändigtvis densamma som i tingsrätten. När en förlikning uppnås avslutar detta tvisten och parterna får snabbt ett lagakraftvunnet avgörande. Avsikten är att medlingssammanträdet ska hållas inom 30 dagar efter att båda parter har gett sitt samtycke till medling. Vid medling kan man fokusera på parternas verkliga behov och ge dem möjlighet att förbättra umgänget med varandra även i framtiden. Vid medling kan man hantera kostnaderna för rättegången. Varje part står själv för sina egna kostnader som uppstår vid medlingsförfarandet. Rättshjälp som beviljats i målet täcker även medlingen i hovrätten.

Förfarandet vid medling

Som medlare fungerar en hovrättsledamot. Vid medling förhandlar domaren med parterna tillsammans och eventuellt med var och en separat. Det förs inget protokoll över medlingen och innehållet i de diskussioner som förs sparas inte. För att medlingen ska lyckas är det viktigt att parterna har en genuin vilja att nå en uppgörelse i godo. Medlaren löser inte ärendet utan parterna själva gör det. Med parternas samtycke kan medlaren dock lägga fram ett förslag till uppgörelse i godo och anlita ett biträde.

Stadfästande av förlikning

Förlikningen och dess villkor kan skrivas som ett avtalsdokument som hovrätten fastställer på parternas begäran. Detta är ett verkställbart avgörande och på basis av det kan till exempel överenskomna betalningar, skadestånd eller underhållsbidrag drivas in genom utmätning.

Avslutande av medling utan förlikning

Medlingen avslutas när en part meddelar att hen inte längre önskar fortsätta medlingen i saken. Även medlaren kan avsluta medlingen om hen till exempel kommer fram till att det inte längre finns faktiska förutsättningar för förlikning. Om ingen förlikning nås fortsätter ärendet i domstol. Den ledamot som deltog i medlingen deltar inte i den fortsatta behandlingen av ärendet. Hen har också tystnadsplikt om vad hen har fått veta som medlare i ärendet. Sådana omständigheter som motparten anfört under medlingen får inte åberopas i domstol utan den andra partens samtycke.